Wormerland, december 2022

Aan de gemeenteraden van:
Gemeente Zaanstad
Gemeente Oostzaan
Gemeente Landsmeer
Gemeente Purmerend/Beemster
Gemeente Edam/Volendam
Gemeente Waterland

Geachte mede raadsleden regio Zaanstreek/Waterland,

Al langer is er bij gemeenteraden onvrede over de mate van democratische controle op de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen, waarin gemeentes samenwerken. De wetgever heeft dit onderkend en daarom de Wet Gemeenschappelijke Regelingen per 1 juli 2022 sterk gewijzigd. Doel van de wijzigingen is, dat de gemeenteraden meer grip krijgen op de gemeenschappelijke regelingen, die in de kern neerkomen op verlengd bestuur van de gemeentes.

De mogelijkheden voor gemeenteraden om invloed uit te oefenen op de gemeenschappelijke regelingen worden vergroot, t.w.:
a) Uitbreiding zienswijzes naar besluiten. Daardoor wordt de raad meer betrokken bij inhoudelijke keuzes, zodat de raad meer grip krijgt en de kader stellende rol beter kan vervullen.
b) Verplichte zienswijze ingeval van een ontwerp of wijziging gemeenschappelijke regeling.
c) Mogelijkheid van burgerparticipatie.
d) Actieve informatieplicht van het bestuur GR, vergelijkbaar met de informatieplicht van het college aan de gemeenteraad.
e) Instelling van een gemeenschappelijke adviescommissie bestaande uit raadsleden van deelnemers aan de GR. Deze commissie kan adviezen uitbrengen

aan het algemeen bestuur en de raden en tevens de besluitvorming van de raden voorbereiden.
f) Verdere wijzigingen onder meer: mogelijkheid tot evaluatie/voorwaarden en gevolgen van uittreding opnemen in GR/verruiming termijnen begrotingscyclus.

Veel van de wijzigingen zijn reeds per 1 juli 2022 in werking getreden. Daarnaast kunnen raden keuzes maken in de zienswijze procedure/het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie/instellen van een onderzoek naar het gevoerde bestuur/wijze van actieve informatie verplichting/etc. De aanpassing van de diverse gemeenschappelijke regelingen dient voor 1 juli 2024 afgerond te zijn.

Het doel van de wetswijziging is om de positie van de raden in de gemeenschappelijke regelingen te versterken. Om die reden is het belangrijk, dat de raden zelf vooraf kenbaar maken welke keuzes zij wensen. Omdat de gemeentes Za/Wa in diverse gemeenschappelijke regelingen participeren is het tevens wenselijk, dat de raden daarin gezamenlijk optrekken.

De volledige gemeenteraad van Wormerland heeft 2 moties m.b.t. regionale samenwerking en de instelling van een regionale raadswerkgroep aangenomen; deze moties zullen worden aangeboden aan de besturen van de gemeenschappelijke regelingen in de regio Za/Wa. De raad van Wormerland verzoekt u identieke moties aan te nemen. De moties van de gemeenteraad Wormerland wordt bijgesloten.

In januari/februari 2023 zullen tijdens een regionale raadsvergadering de wijzigingen van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen worden besproken. Wellicht is het dan mogelijk om met elkaar een regionale werkgroep wijziging GR te vormen. Deze werkgroep zal gebruik maken van ambtelijke ondersteuning.

Wij zien uw reactie gaarne tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Elly Fens raadslid gemeente Wormerland
(namens de werkgroep Wet Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Wormerland)